

Izjave Chamberlaina. — Prigodom svog boravka u Zenevi, dao je engleski ministar vanjskih poslova Chamberlain dopisniku jednog londonskog lista neke izjave o Litvinovu, o Rusiji, o on. Mussoliniju te o francusko-talijanskom nesporazumu. Chamberlain je rekao, da je prigodom svog razgovora s ruskim delegatom Litvinovom nastojao na svaki način kazati Rusiji, da Engleska želi s njom živjeti u miru i da je ne želi napadati ni otvoreno, a ni iz leđa. Engleska vladu želi s Moskvom imati dobre prijateljske veze. Glede Italije, rekao je Chamberlain, da ne može kao engleski ministar dati nikakve izjave o unutarnjoj Mussolinijevoj politici. On se divi snazi i odlučnosti Mussolinija, koji je fašist zato, jer se je rodio u Italiji, no, koji bi igrao veliku ulogu i u svakoj drugoj državi. — Chamberlain je rekao, da odnosi između Francuske i Italije njemu ne izgledaju tako napeti, kako si to mnogi predstavljaju. On je uvjeren, da su obje strane dovoljno razumne, pa će nastojati, da se njihovi odnosi ne poostre, nego po mogućnosti ublaže.

Talijanske novine, kojima je zabranjen ulaz u Jugoslaviju. — Beogradska agencija „Avala“ javlja: „Jugoslavensko ministarstvo unutarnjih djela zabranilo je ulaz u Jugoslaviju talijanskim novinama: „Giornale d'Italia“, „Lavoro d'Italia“, „Popolo d'Italia“ i „Secolo“. Ministarstvo je izdalo tu odredbu, zato, jer su to novine oštro napadale jugoslavenski narod, vojsku i kralja.“

Produkcija riže i vina. — Viši gospodarski savjet imao je dne 10. o. m. j. svoju sjednicu, na kojoj se je raspravljalo o prvom redu o produkciji riže u Italiji. Poznato je, naime, da produkcija riže u Italiji, proživljava u zadnje vrijeme tešku krizu. Na toj su sjednici prihvaćeni razni predlozi za ublaženje te krize. Riješenje savjeta provest će se odmah u djelo, pa će produkcija riže u Italiji isplivati iz krize i ojačati. Osim toga raspravljao je savjet i o produkciji vina. Zaključuje je više raznih odredaba. — Poslije tih zaključaka govorio je on. Belluzzo o reformi gospodarskog savjeta u korporativnom duhu.

Željeznički promet. — Iz izvještaja uprave državnih željeznica za poslovnu godinu 1926-1927. Vidimo, da je tijekom te poslovne godine bilo u cijeloj Italiji izdano 117 milijuna i 689.809 putnih karata. Međunarodni putnički promet iskazuje i mil. 415.361 putnika. Promet priljaga iznosa 68 mil. lira. Novčane kazne radi šteta i prljanja vagona izračunane su na 495.707 lira. U tovarnom prometu bilo je 64 mil. 982.011 tona robe te 133.692 vagona blaga.

Nitti i Labriola brisani iz izakza odvjetnika. — „Corriere dei Tribunali“ javlja, da su iz iskaza napuljskih odvjetnika brisani prof. Nitti i prof. Labriola. Nitti (bivši ministar predsjednik) brisan je zato, jer je radio protiv državnih interesa, a Labriola zato, jer je tajno pobjeogo iz Italije, pa je time dokazao, da će djelovati protiv državnih interesa.

Čehoslovačka i Vatikan. — Početkom prošle sedmice došao je u Rim čehoslovački poslanik od Pape g. Krofta. Njega je čehoslovačka vlada poslala, da s Vatikanom nastavi pregovaranja za sklapanje konkordata. Ta su pregovaranja započela. Kako znamo između Čehoslovačke i Papine postoje dobri odnosi. Papa i Čehoslovačka slabo se gledaju već 2 godine. Čehoslovačka se je zamjerila Papi time što je priredila veliku proslavu na spomen Janu Husu, velikom vjerskom reformatoru. — Možda će se sadanjim pregovorila taj spor riješiti.

Lunacarski — poslanik u Rimu. — Novine donajšu vijest, da će po svoj prilici za poslanika Sovjetske Rusije u Rimu biti imenovan ministar za narodnu prosvjetu Lunacarski. Do sada je to mjesto zauzimalo Kamenev, no on je bio prijatelj Trockoga, pa mu je uzeta fast.

Objelovljenje Pasifeov smrti. — Dne 10. o. m. navršilo se točno godinu dana po smrti velikog jugoslavenskog državnika Nikole Pasifea. Toga su se dana u beogradskoj crkvi obavile svećane zadušnice, kojima je prisustvoval odbor radikalne stranke, zastupnici vlade, skupštine i raznih stranaka, diplomate svih država, te mnogo naroda.

Medjunarodna konferencija civilne aeronautike. — Predsjednik Udruženih Država Collidge dao je inicijativu za jednu konferenciju civilne aeronautike, koja bi se gođine 1928. imala održati u Washingtonu. U vezi s konferencijom organizirati će se i jedna velika izložba civilne aeronautike. Collidge je razaslao svoj predlog svim većim državama.

Američka vojska. — Iz jednog novog izvještaja vidimo, da armada Udruženih država Sjeverne Amerike danas broji 133.268 vojnika. To je malo za onako veliku i bogatu državu. No, zato ima Amerika 10.014 rezervnih oficira, pa joj je sasna lako u vrlo kratko vrijeme mobilizirati i organizirati jaku vojsku.

Francuska je vladu čvrsta. — Neki dan raspravljalo se je u francuskom parlamentu o nekim financijskim pitanjima. Predsjednik vlade Poincaré zatražio je tom prilikom od parlamenta povjerenje. Parlament mu je izglasao povjerenje sa 403 glasa protiv 132 protivna glasa. Time je izraženo povjerenje ne samo Poincaréu, nego i vladi uopće, a to znači, da je čvrsta.

Aeronautička liga Male Antante. — U Bukareštu se je pred par dana vršila jedna konferencija između jugoslavenskih, čehoslovačkih, poljskih i rumunjskih avijatačara, a raspravljalo se je o ustanovljenju jedne aeronautičke lige Male Antante. Ta će se liga ustanoviti buduće godine. Liga će imati zadaću, da između glavnih gradova Male Antante uspostavi zračni promet.

Jugoslavenska trgovačka mornarica. — Pred nekoliko dana rinuta je iz jednog njemačkog brodogradilišta u mora jedna nova i najveća ladja jugoslavenske trgovačke mornarice. Ova će prekooceanska ladja nositi ime kraljice Marije, a pripada jugoslavensko-američkom parobrodarskom društvu. Prvo putovanje učiniti će u februaru.

Atentat na bivšega albanskog ministra predsjednika. — Dne 7. o. m. izvršen je u Tirani atentat na senatora Verlazija, bivšeg predsjednika albanske vlade i oca za ručničke predsjednika republike Ahmeda Zogu. — Verlaziji se u društvu senatora Beccie vozio u automobilu. Kad je došao pred svoju vilu, htio je izići, kad ih najednom začne pucnjava. Atentator je pucao iz puške iza jednog ugla, no nije pogodio Verlazija, nego je ubio jednog njegovog slugu. Atentator nije uhvaćen. Kako novine pišu, po istrazi se zaključuje, da je atentator došao iz Jugoslavije.

Troškovi Amerike za svjetski rat. — Državni podtajnik američkog ministarstva financija Mellon je izjavio, da je Amerika potrošila za svjetski rat 35 milijarda dolara.

Englezi neće ratati — Laburistični poslanik engleskog parlamenta Ponsonby izručio je pred par dana engleskom ministru predsjedniku Baldwinu jednu spomenicu, koju je potpisalo 128 tisuća i 770 engleskih državljana. U toj spomenici rečeno je: „Mi potpisani svrhačno izjavljujemo, da ćemo otkazati našu pomoć svakoj vladi, koja bi se hvatala oružja, i da se ne ćemo u tom slučaju odazvati pozivu da stupimo u vojničku službu.“ — Sličnu spomenicu spremaju neke stranke u Njemačkoj i u Americi.

Radićeve izjave. — Dne 7. o. m. po svršetku sjednice beogradske Narodne skupštine dao je Stjepan Radić novinariima neke zanimive izjave. Između ostaloga on je rekao, da će sadašnja jugoslavenska vlada doskora podati demisiju, da će na njezino mjesto nastupiti nova koncentraciona vlada, u koju će ući i on i Pribičević i Davidović. Politički položaj razvija se u tom smislu. — Govorio je i o vanjskoj politici, pa je naglasio, da je Jugoslaviji vrlo poželjan sporazum s Bugarskom i Njemačkom i da će te sporazume nova vlada sklopniti.

Liga Naroda i poljsko-litavski spor. — Dne 5. o. m. započelo je u Zenevi 48. zasjedanje Lige Naroda, pa su se tamo skupili Chamberlain, Briand, Scialoja, Beneš i mnogi drugi odlični političari i diplomate. Glavno pitanje, koje se moralo na ovom zasjedanju urediti svakako je poljsko-litavski spor. Osim toga je Liga raspravljala o pitanju zamova Grčkoj i Bugarskoj, te o raznim drugim međunarodnim pitanjima. — O litavskom sporu došlo je do rasprave prošle srijede. Tom je prilikom govorio za Litvu Voldemaras, a za Poljsku Zaleski. Delegati Italije, Francuske, Engleske, Njemačke i Japana saslušali su ih, a zatim su izradili jedan nacrt za riješenje spora. Tim je nacrtom određeno, da se odmah ima i u Litvi i u Poljskoj ukinuti vojno stanje i svako spremanje za rat, — da se ima ustanoviti pogranična komisija od pet članova i to od zastupnika Francuske, Engleske i Njemačke, koja će nadzirati Poljsku i Litvu, da se imaju odmah uspostaviti telegrafska i telefonska veze, koje je Litva bila prekinula, i konačno, da se odmah između te dvije države uspostave diplomatski odnosi. — Tako je taj opasni spor riješila Liga Naroda.

Engleska i Rusija. — Uza sve to što prigodom ženevskog sastanka između Chamberlaina i Litvinova nije došlo do sporazumljenja, u Engleskoj se računa, da će se prije mjesec dana obnoviti diplomatski odnosi između Rusije i Engleske.

Velike demonstracije rumunjskih studenata protiv Židova i Mađara. — Prošla su se sedmice u Velikom Varadinu (Rumunjska) sakupili studenti iz cijele Rumunjske, da održe svoj godišnji nacionalistički studentski kongres. Kongres je započeo vrlo uredno i u potpunom miru. No već pod večer prvoga dana došlo je na kongresu do manjih ispada i vike protiv Židova. Poznata je, naime činjenica, da rumunjski nacionalisti ne trpe Židova. Iz tih ispada razvila se je doskora velika demonstracija. Studenti su po gradu u velikoj masi bučno demostrovali protiv Židova, kojih u Velikom Varadinu ima vrlo mnogo. No, samim demonstracijama nije bilo sve svršeno. Demonstracije su se doskora izvrgle u pravo izgrede. Da cijela komedija bude veća studenti su uzeli na nišan uz Židove i Mađare, kojih također ima tamo mnogo. — Studenti, kojih je bilo na hiljade, uzbuđeni i pljani od mržnje spram Židova i Mađara, počeli su stvarno napadaju osobe, da prolazuju i uništavaju dućane, crkve, škole, uređništva, mađarskih listova, gimnazije, te privatne stanove Židova i Mađara, koji se nisu sami mogli braniti, a policije je protiv mase studenata ostala nemoćna. Prilikom tih izgrede, koji su dugo trajali, dogo-

dilo se nerijetkim zločinima. Mnogo je osoba mrtvih, a još više ih je teško ranjenih. Ovi bi se izgrede bili pretvorili u pravi pokolj, da nije napokon došla vojska, koja je studenata rastjerala. Mnogo ih je anektirano. Po izgređima pruža Veliki Varadin veoma žalosnu sliku.

Studenti, koje je iz Velikog Varadina rastjerala vojska, nisu se umirili — nego su se raširili po raznim drugim gradovima, gdje su digli demostacije i prozročili protumađarske i protuzidovske izgrede slične Varadinским. Dobro je, da je vojska svagdje uredovala, i da je oružjem tjerala podivljale studente. Vlasti su uspostavile prijevodi. Novine pišu, da je u cijeloj Rumunjskoj uhapšeno svega oko 400 studenata. Vlasti vode vrlo strogu istragu, pa će sve uhapšene predati sudu. Štete, koje su demonstranti nanijeli ogromno su i nenadoknadive, a isto su tako teške i moralne posljedice.

Odjek studentskih izgrede. — Razumljivo je, da su protumađarski izgrede rumunjskih studenata imali odjek u Mađarskoj. O tim je teškim događajima raspravljao već i mađarski parlament, pa je tom prilikom održano više oštrih govora, u kojima je izraženo zgražanje nad ponašanjem rumunjskih studenata, te ograničenje nad držanjem rumunjskih vlasti, koje su istom nakon tri dana krvavih izgrede uspjelo studente prisiliti na mir i red. U tom je smislu u parlamentu govorio i sam mađarski ministar predsjednik Bothlen. — Rumunjska je uzela sve to na znanje. Vlada je odlučila pokazati Mađarskoj, da osudjuje studentske protuzidovske i protumađarske demostacije, pa će provesti vrlo strogu istragu, da kazni glavne krivce i vođe demonstranata. No, ono što je utinjeno ne da se više popravi. Između Rumunjske i Mađarske, koje se i onako ne vole, jaz se produbio.

Spljunska afera i makedonskih studenata. — Pred sudom u Skopju vršio je prošle sedmice veliki proces protiv više studenata iz Južne Srbije, koji su bili optuženi, da su spljunsali i saradivali s makedonskim revolucionarnim odborom protiv svoje države Jugoslavije. Njihova je akcija bila uperena protiv države, zato jer su svojim djelovanjem doprinosili radu za odcjepljenje Makedonije od Jugoslavije. Optuženi su dobivali upute za osnivanje jedne tajne revolucionarne organizacije u Jugoslaviji od centralnog makedonskog odbora u Sofiji. Tu su organizaciju osnovali. Imali su svoju pravila, a polagali su i prisegu. Uzevi u obzir, da njihovo djelovanje nije do sada imalo nikakvih težih posljedica, nego je cijela stvar bila tek u začetku i spremanju težih djela, optuženi nisu osudjeni na smrt, kako se je nagadalo. Student Gjuzelović je osuđen na 20 godina robjie, Sopović na 20, Nečević na 15, Skatirović na 10, Andrejević, Hadžimanović, Svetličić, Hagalampić i Fukarević svaki na 3 godina robjie, dok je 11 optuženih studenata riješeno bez kazne. Osuđeni imaju pravo, da ulože priziv.

Jugoslavija i vojska. — Rimska agencija „Roma“ javlja pod naslovom „Jugoslavija povećava svoju izdatke za vojsku“, da je jugoslavenska vlada povećala novi proračun za opskrbu svojih oružanih sila, i to za 80 milijuna dinara. Ministarstvo vojske i mornarice imati će u budućoj poslovnoj godini 80 milijuna dinara na raspolaganje više nego ove godine. U tu je svrhu znatno snižen proračun ministarstva javnih radova.

Jugoslavenska ratna mornarica. — Dne 11. o. m. otplovilo je iz Splita za Englesku jedno odjeljenje jugoslavenske ratne mornarice, da preuzme neke nove jugoslavenske podmornice, koje su se tamo izgradile.

Grčka — zemlja vječnih nemira. — Iz Atene stizavaju vijesti, da je tamo opet došlo do nemira. U vojsci su počela neka revolucionarna gibanja, koja daju slabe slutnje. Ta gibanja vode oficiri mornarice, pa ćemo doskora opet imati na dnevnom redu kakvu grčku „revolucijicu“.

Komunisti u Kini. — U Kini je počeo jače da djeluje komunizam. Siro si i ima svaki dan sve više pristaua i borbenosti. Pred par dana diglo se je oko 20 hiljada komunisti, pa su navalili na veliki kineski grad Kanton. Sviđadali su vojsku i okupirali sav grad. Oplijenili su trgovine uređaj vladine ured. Gospodare, no ko zna do kada. To se je dogodilo u Kini, a tamo su na dnevnom redu neka natezanja, okupacije i pobjede, bijezanja i porazi, da mi u Evropi već ništa ne razumijemo.

DOPISI

IZ HUMA.

Naš župnik Don Kurelić — premješten.

Jako retko se mi ovdje javljamo. Bit ćemo i sada kratki. Samo ćemo vam to sporučiti, da je bio naš dosadašnji višegodnji župnik, veleč. Mate Kurelić premješten u Novake. Mi sada nemamo svoga župnika, a to vam dolazi ročki svećenik. Teško je to za njega i za nas.

Još ćemo se potužiti, da se ovduda prema-ju čitna književna i novinska preporučimo našim ljudima da se pretipalo ne čit. Riječ i da kupa naš lijepe koleđar „Jurinu i Franju“. — Čitajmo, da rasvjellimo pamet i da ojačamo svoje srce!

IZ RIJEKE.

U doba lova. — Više lovac nego li zločev. Lovčeve muke. — Pomrčina mjeseca. — Je li moderno? — Otravala se zbog ljubavi Izložba. — One tri.

Ima u nas na Rijeku još jedna vjesta, o kojoj Evropa nema još pravoga pojma: smo naime lovcvi — baš rođeni lovci. Naš riječki lovac ne ide nikada na lov, zeca, da mu uteče, nego na deset, sto, sječe. Razumije se, da je iz tolikog polja išta ostalo i u bližjoj i u daljoj okolini malo zčeva, i ti se nekako vrlo rezervirano drže, pritajuju se, umjesto da riječkome lovcu prikažu sa svim dužnim strahopoštanjem. To je i krivo, što mnogali naši lovcvi poslije cijelodnevnog hvalevrijednog vrtuljanja po brdinama planinama vraćaju uvreke kući neodlavne na posla, a to će reći, praznih torba. Imaju naši lovcvi i drugih jada. Ponešto vode kroza šume, nišu u najboljem redu. Lomni su, izlokani, pa je teško po njima penjati se. Zečevima to dakako šteta, pa je u tome i cijeli belaj, što im se ne može lako u trag. Videant, dakle, kules!

I još nešto! Ti putevi su prilično zarušeni, zapleteni, pa ne znaš ni gdje poći, ni gdje svršavaju. Rećimo, vi biste poslije gotova lova htjeli, da se malo okrijepite. (a ja bih htio da vidim toga riječkoga lovca, koji poslije gotova lova ne bi htio da se malo pokrijepi!) Po informacijama, što već nekoliko dana stizavaju na Rijeku, čini se, da se najbolje vino toči u Kosači. Prvoklasna „amatica“. I vi se uputite prema Kosači. Ali putića i staza, koje namo vode, ima na stotine. Kuda ćete da udarite? U tome je pitanje! Ozirete se desno, lijevo, ovamo, onamo, dok naposljetku ne ugledate jednog čovjeka, što malo podalje sjedi i čuva stado. Vi mu približite pa čete mu:

— Čujete, prijatelju, koji put vodi u Kosaču?

— Baš taj, na kome ste sada. Najprije držite se lijeve strane, a kad prodjete Jurin skadanj, onda se držite na desno, pak kada prodjete mimo Suštariće kačić, onda opet zavrnite na lijevo, pa kada prodjete...

— Jest, ali ja sam iz Rijeke, pa ne znam ni gdje je taj Jurin skadanj ni Suštariće kačić.

— Ja ma to morate znat, ako čete ovuđe hodit. I mi kada dojdemo na Rijeku, moramo znat, kade j' Koršo, kade Palada, kade Placa Rumena i sve tako.

— Hvala lijepa! — vi pozdravite i prodjete naprijed. Namjerite se na drugoga i pitate, kuda se ide u Kosaču, a on vam

**Dobre knjige sivo crno
Ko od klasja zdravo zrna:
Skupi, smjelji zrnje jedro,
Eto tebi slasna krnha;
složni slova knjige lijepe,
Eto tebi jaka duha.**

NABAVI SI KOLEĐAR „FRANJKA I JURINA“ ZA 1928.

ne nabraba samo Jurine skadnje i Suštarićeve kačić, nego još i neke Potonječke Plovanjeve grizli, pa i neke Molutove Sadike i Jadretove ledini, kroz koje morate vi proći, zakretajši sad lijevo sad desno pa opet lijevo pa ravno, pa uokolo itd. Najzada vas sreća, više negoli što drugo, nanese medju kuće i vi se pouzdano nadate, da čete barem sada doznati, gdje je ta blažena Kosača. Pitate prvoga na koga se namjerite: Molim vas, kuda se ide u Kosaču?

On vas široko pogleda i pita: — U Kosaču?

Idite naprijed. Pitate drugoga. On vas još širo pogleda i pita: — U kakovu Kosaču?

Idite naprijed, pitate trećega, četvrtoga, petoga, do naposljetku ne doznate, d'ete zaista u Kosači. Nato uzdahnete šuno kao mjesina kakva i idete ravno na „maticu“.

I još nešto, na što se naši riječki lovcvi silno tuže. Čuli su, da se je, recimo, u Žefinom dolu pojavila srna. Nema drugo nego pušku na rame, pa put toga blaženoga Žefinoga dola. Na nekoj raskrsnici sretno čovjeka, seljaka, i pitaju: — Koliko je do Žefinog dola. Čovjek se okrene prema Žefinom dolu i veli: — Pola sata. Lovci zahvale i nastave svoj put. Idu oni, gledaju na sat, već su puna tri četvrtina, što idu, a Žefinom dolu ni trag ni do. Još i malo zatim namjere se na drugog čovjeka, koji im kaže, da još imaju do Žefinog dola jedan dobar sat. Poslije toga im kaže, da se stiči onako za jedan sat i to ako budu dobro isli.

Imaju naši lovcvi dosta muke, zato i trebalo imati prema njima nekih osobitih obzira, kad se po običaju vrata kući praznih ruku. Međutim, kako znamo, događa se baš protivno.

Oj nepravdo, nigdje te ne bilo!

I mi na Rijeku imali smo na dan Majski Božje pomrčine mjeseca. Nebo bijaše čisto jasno, pa se ta nebeska pojava mogla baš lijepo da vidi. Tačno na sekundu kako su astronomi odredili, stala je naša zemlja između sunca i mjeseca u ravnoj liniji i banja svoju pruu sjenu na našeg noćnog Pratorca. Ovakva pomrčina bila je posljednji put god. 1909. Nju je onda gledao i Franjo Jožef i ruski car Nikolaj

Domate novosti

Našim pretplatnicima

Na koncu godine smo. Još par dana i eto nas u 1928. godini. Zaključujemo račune, ne opazama, da imade veliki broj naših pretplatnika, koji nisu učinili prvotnu i najveću dužnost, jer do sada naima nisu platili pretplate. Kada u dućanu uzimljete brašno, ulje, rižu i druge živežne namirnice, morate bez sumnje i ne otežući platiti. Ne možete učiniti od manje. Isto onako, kao što ste dužni platiti hranu, koja je potrebna vašem tijelu, dužni ste platiti i hranu, koju prima vaš duh. Vi ste cijelu godinu primali «Istarsku Rijču», vi ste cijelu godinu čitali «Istarsku Rijču», vaš se je duh cijelu godinu hranio duševnom hranom iz «Istarske Rijče» — pa ste prema tome dužni tu duševnu hranu i platiti. Vi znate, da se sve novine uzdržavaju pretplata, vi znate da papir mnogo stoji, vi znate, da tiskare ne tiskaju list za beska. Kada sve to znate, i kada znate, da niste pretplatu do sada poslali — pošaljite je sada. Još je do 1. januara 15 dana vremena. Nastojte, da kroz to vrijeme likvidirate taj svoj mali dug. Učinite svoju dužnost, pomognite «Istarsku Rijču», koja čini prama vama već toliko godina svoju svetu dužnost i koja vas duševno hrani i potpomaže. — Upozorujemo vas, da čemo poslije 1. januara slati svim pretplatnicima po zadnji put konačne račune o zaostaloj pretplati. Pristićite ćete nama trud, a vi ćete imati čistu savjest, da ste na vrijeme učinili svoju dužnost, ako nam još prije 1. januara pošaljete pretplatu. Mi čemo moći urediti na zadovoljimo naše račune, a i vi svoje. Morate znati, da je svaki dug svo drug. Svaki se dug nosi na dušu, a pogotovo mora da je težak dug, koji se ima prama jednoj ustanovi, koja ima najplemenitiji cilj: prosvjetu istarskog seljaka.

Uprava

Komisija za diobu imanja na granici

Dne 6. o. mj. sastala se je u Puli po treći put komisija, koja ima zadaću, da razdijeli ona imanja, što su na samoj granici između Italije i Jugoslavije, pa su. razdvojena; tako da dijelom pripadaju jednoj, a dijelom drugoj državi. Ova se komisija bavi diobom imanja između Istre, Kastva i Krka. Tu komisiju sastavljaju talijanski delegati: senator Chersich, istarski podprefekt dr. Farina, prof. Dragichio, dr. Molinari i inž. Bolis, te jugoslavenski delegati: dr. Marijan Cukar, dr. Dinko Trinajstić i dr. Emanuel Perčić. Sjednicu je otvorio dr. Cukar. U govoru je najprije sjetio prisutne na pokojnog dra. Giacoma Steffea i don Antuna Andrejčiča, koji su bili članovi komisije, a pred kratkim su umrli. Zatim izrazio je nadu, da će poslovi komisije poteći u najboljem redu i uspješno. Prije nego komisija počne svoj rad, on pozdravlja vladara Italije Viktora Emanuela III. i vladara Jugoslavije Aleksandra. Na koncu predaje predsjedničko-mjesto talijanskom delegatu senatoru Chersichu. Jugoslavenski delegat (dr. Cukar) predsjedao je komisiji na prošlom zasjedanju. Za talijanskog tajnika komisije izabran je prof. Dragichio, a za jugoslavenskog dr. Perčić. Komisija je zatim započela svoj rad.

Sastanak školskih nadzornika

Novi školski proveditor Comm. Mondino savzao je dne 30. novembra na jednu sjednicu sve školske nadzornike iz Juljske Krajine. Sjednica je trajala 9 sati. Na toj je sjednici svaki nadzornik opširno referirao u školskim prilikama i radu u svojoj zoni. Iza svih referata razvila se je rasprava o potrebama uopće, te svakog pojedinog kraja napose, pa je g. proveditor dao mnoge nove odredbe i upute za rad pojedinom nadzorniku, te svima općenito. Narožito je naglasio, da se od sada unapred ne će učitelji bez velike potrebe mjestiti, a niti će se primati rekuzri za već dekretirana premještenja. Osim toga je naložio nadzornicima, da što više saraduju oko organizacije Balila i Avangarde u svim krajevima Juljske Krajine.

Poštanski paketi

Dogadja se često, da se adrese na poštanskim paketima izbrisu ili izgube, pak onda pošta otvara paket, te ga proda ili uništi, jer nezna kome da ga uruči. Upozoruju se stoga svi oni, koji šalju poštom pakete, da i u paket metnu adresu, tako da pošta u slučaju, da se vanjska adresa izgubi, znade komu paket pripada.

«Goriška Pratika» za 1928. uzapćena.

Prefekt goričke pokrajine izdao je dekret, da se uzapću «Goriška Pratika» za 1928. g., koju je izdala Katolička tiskara. Policijski agenti su iz tiskare odnijeli oko 600 istisaka.

Odlazak jednog svćenika.

Javljaju nam iz Vranje, da je tamošnji dugogodišnji župnik velič. G. Vjenceslav Sileny polovicom prošlog mjeseca ostavio Istru, te se uputio u svoju domovinu, Čehoslovačku. Župom sada upravlja velič. G. Vjekoslav Gulič, župnik u Boljunu.

Premještenja.

Pišu nam iz Trstenika (Cicarija), da je njihov dosadašnji učitelj g. Jeletić premješten u Praproče. Na njegovo je mjesto došao učitelj iz Uničtarnosti države. Trsteničanin je vrlo žao, da ih je g. Jeletić morao ostaviti. Bili su ga zavoljeli svi, stariji i djeca.

Ubištvo u Marezgama.

Predprošle nedjelje u noći došlo je do svađe u kući Ivana Babića u Marezgama. Prilikom te svađe Josip Marenčin je ranio nožem u trbuh Josipa Jermana. Jerman je od te rane drugi dan umro. Marenčin je uhapšen i zatvoren. Osim njega uhapšeni su i Marijan Plego i Anton Lavrenčić, koji su u svađi učestvovali.

Stavnja u Marezgama.

Na Koparsčini je započela stavnja (leva). Najprije je objavljena u općini Marezgice. Od 58 pozvanih mladića uzela su 43.

Ratni invalidi.

Na Rijeku je došla jedna komisija, koja ima da pregleda sve ratne invalide, koji su riječki pripadnici. Pred kratkim se je naima i na Rijeku protegao talijanski zakon o penzijama za invalide.

Smarina kosa.

Dne 8. o. mj. umro je u Riemanju velič. g. župnik Josip Sancin u starosti od 85 godina. Vječna mu pamjat!

Kradje na Pazinštinu.

Neki lopovi otjerali su pred kratkim iz staje Josipa Guština u Hekima, ni više ni manje nego 19 ovaca. Htjeli su ukrasti i magarca, no magarac ko magarac tvrdoglavio se je valjda zaustavio na putu i nije htio, da slijedi lopove, pa ga je gospođar našao. Ali ovacma nema traga. Šteta je velika: 1500 lira. Iste noći okrađen je i jedan dućan u Svetom Petru. Sumnja se, da je i jedna i druga kradja djelo istih lopova. Uhapšene su neke sumnjive osobe.

Pazinska fašistička organizacija.

Pazinska fašistička organizacija preselila se je u nove prostorije i to u bivši «Narodni Dom». Prostorije su svečano otvorene i blagoslovljene.

Kradja srebromine.

Puljski tribunal osudio je na 5 mjeseci i 25 dana zatvora Katu i Luku Rahac iz Pomeru. Onj su bili optuženi, da su za vrijeme, dok su bili zaposleni kod Kupelwiesera na Brionima, ukrali više srebrnih žlica, žličica, noževa i jednu srebrnu posudu za šećer, sve u vrijednosti od 1000 lira.

Kradja u Vižinadi.

U noći 10. o. mj. nepoznatj su lopovi istjerali iz staje Josipa Vale iz Vižinade jednog vola i kravu, odmagliviši, Bog te pitaj kamo. Kad je Vale iza ponoi došao u štalu da napoji blago, blaga našao nije. Uzbunio je selo i prijavio slučaj karabinjerima. Mnogi seljani i karabinjeri dali su se u potjeru, no uzalud. Vale je siromah, a ova ga je kradja još jače osiromasila.

RED UKRČAVANJA KOD RAZNIH TRSEAN-SKIH PAROBRODANSKIH DRUSTAVA.

Table with 3 columns: Opći red (turno generale), Mladici palube, and Mladici sobari. Lists names and numbers for various steamship companies like Mornari, Ugljari, and others.

Gerolimčić: Mornari 45; mladici palube 21; mali palube 9; fogisti 62; ugljari 59 32.

Martinčić: Mornari 6; mladici palube 21; mali palube 9; fogisti 62; ugljari 59 32. OPASKA. — Brojevi u zagradama označuju uhapšeni broj mornara, kojima je red prošao a koje se mora ponovno prozvati. Brojevi izvan zagrada označuju, da će mornari sa tim brojevima biti prvi na redu za ukrčavanje.

BURZA.

Dne 13. decembra moglo se je na tršćanskoj burzi kupiti li prodati: 1 dolar za tal. lira 18.50; 1 lira šterlina za lira 90; 100 franc. franaka za lira 72.50; 100 švic. franaka za lira 35.50; 100 holandskih forinti za lira 74.4; 100 belgijskih franaka za lira 257; 100 njemačk. maraka za lira 448; 100 austrijskih šilina za lira 260.50; 100 šekih kruna za lira 54.60; 100 jug. dinara za lira 32.55.

DAROVIL

Istrani u Brodu na «Savi» čestitaju istarskom harodu i «Istarskoj Rijči», koje nikada ne zaboravljaju; sretne božične blagdane, te nam šalju u fond 190 dinara, koje su darovali:

Mihovil Kos dinara 15; supruga Katica Kos, Josip Dajčić, Mato Ravnitić, Anton Barčević, obitelj Varesko, Franjo Vladovac, supruga Zora Vladovac, Anton Budić, Rudolf Udovičić, Ivan Gržinić, Anton Daus i Maksimilijan Jursić po 10 dinara; Roza Dajčić, Anka Virodica i Anka Budić po 5 dinara, a obitelj Dajčić 40 dinara. — Uprava «Istarske Rijče» prima ovaj dar naše drage braće Istrana s velikom zahvalnošću. Neka im je svima sretan i veselo Božić!

K. P. Arbanasi — daruje u fond 6 lira. Najtoplije zahvaljujemo. Zdravot!
Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tisk: TISKARA «EDINOST» U TRSTU.

Kuća br. 50 — Varljeni. Krasan položaj, sa vinogradom i šumama, štala za marvu, neposredna blizina Opatije. — Upitati se u Voloskom br. 17.

Kuća — Volosko 305, zgodna za svaku trgovinu, lijepi položaj, na državnoj cesti na križišću između Matulji, željeznice i Rijeka, naprama Opatiji, s kuglanom i vrtom, prodaje se uz povoljnu cijenu. — Upitati se u Voloskom br. 17.

LIJEPO unosno imanje u neposrednoj blizini Buzeta, koje se sastoji iz vinograda, šuma, oranica, pašnjaka i livada, gdje može udobno živjeti obitelj od 10—12 članova, a na kom se može držati 4—6 krava prodaje se uz povoljne uvjete. Potanje informacije, daje Ivan Klarčić, Buzet - Pinguente, Sv. Ivan 45.

Na prodaju je u Pazinu jednokatna kuća, 5 minuta udaljena od općinske zgrade, sa čartrnjom, (bunarom) i vrtom od 150 m², sa nešto loza i štalicom. Kuća ima 3 sobe sa potrebitim pokućstvom, a kuhinja i konoba su u prizemlju. Obratiti se na Antuna Skoflića, u Pazinu, Via Monte Capricio N. 567.

PRODAJE SE radi bolesti dobro iduća gostiona preko puta kolodvora na Rijeci, sa čitavim inventarom i obrtnom dozvolom. K tomu pripada pet mebliranih soba za strance. Povoljni uvjeti. Upitati usmeno ili pismeno na adresu: Josip Kauzlarčić, Fiume, Viale Benito Mussolini 28.

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3 (iza magistrata) Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruh najbolji za obitelji i obrt. Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebne su stroji. Popravci. Upostava motornog pogona. Stara tršćanska tvrdka, ustanovljena 1899.

Narodni koledar „FRANINA I JURINA“ za Istru za god. 1928. izišao je iz tiska, te se je već počeo širiti po svim našim istarskim selima. Ovaj naš doista lijepi koledar poznat je i obljubljen u svim istarskim domovima. Ove je godine koledar još ljepši nego lanjski. Ima u njemu svega: zanimivog, zabavnog, poučnog i gospodarskog štiva, pjesama, slika itd. Kupujte ga! Širite ga! Naručujte ga! Preporučujte ga svojim prijateljima! Naručite prima «Tiskara Edinost» i Uprava «Istarske Rijče», Via S. Francesco 20, Trst. Može se dobiti i kod knjižara: Stoka, Trst (Via M. Iano); Tomasić, Opatija i Trobojević, Rijeka. Dobro je knjiga naš najbolji prijatelj! Ovaj je koledar vistina naš dobar prijatelj! Stoji samo 3 lire!! Sa poštarinom lire 3.50 Za Jugoslaviju 15 dinara.

Studio Fiscale - Fiskalna pisana ANTO LETIĆI bivši općinski tajnik u Matuljima prima stranke od 9 1/2 do 12 i od 17 u MATULJIMA, nova kuća Puz. 126 (na polovici puta između trgova glavarstva). Daje informacije, savjete i pomaže raznim pitanjima. Sastavlja prijave, odvaje, molbe i utoke u upravama, komercijalnim, poreznim i taksonim stvarima, kao što i u poslovima državnstva i policajnim, te u mnogim drugih poslovima, koje ljudi nemogu sami obaviti. Poslužba realna, točna i hitra, a cijena grada primjerena i čedna.

LJEKARNA G. CASTELLANOVICH vlasnik BOLLAFFIO nalazi se u TRSTU Via dei Giuliani 42 - Telef. 27-04 (Sv. Jakov) - Tramvaj broj 1

Fotograf Matko Gorjan u Pazinu preporuča list općina u mjestu i okolice svoju fotografirsku radionu. Izdaje lita - makroreza fotografije po sistemu Lina (proizvedeno u Italiji) u predstavi glazbe (reprodukcije). Fotografiranje za putnike (postporje) legalizovano u toku 1928.

KURJE OČI (kale) liječi brzo i uspješno mast Farmacia Sponza TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST Čuvajte se patvorina! Mast Rya možete dobiti u svim ljekarnama uz sniženju cijenu od 3 lire. NAJBOLJE VRELO! Kod nakupa ljetne i zimske robe (odjele) svih vrsta cipela, klobuka, kapa, košulja, košobrana, kravata, finog šofa, svih vrsta platna za košulje i odjele, te pokućstava svih vrsta i cijena, obratite se na jedno domaće i najčije-nije vrelo M. KOREN & Co. - PAZIN (Corso pred proštjom)